

KÚRIA

Bhar.III.558/2015/9.szám

A Kúria, mint harmadfokú bíróság Budapesten, a 2015. év május hó 12. napján tartott harmadfokú nyilvános ülésen meghozta és május hó 21. napján kihirdette a következő

í t é l e t e t:

Az előre kitervelten, nyereségvágyból elkövetett emberölés büntette és más bűncselekmények miatt G. V. E. és társa ellen folyamatban lévő büntetőügyben a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség, valamint az I. és II. rendű vádlott és védője által bejelentett másodfellebbezéseket elbírálv a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 3.Bf.365/2013/11. számú ítéletét annyiban változtatja meg, hogy G. V. E. I. rendű és K. Á. II. rendű vádlottakat - a vagyon elleni bűncselekményekre utalás mellőzésével - bűnösnek mondja ki a 2012. évi C. törvény 160. § (3) bekezdésébe ütköző emberölés előkészülete büntetében.

Az I. és II. rendű vádlottal szemben a 7 év 6 hónapi szabadságvesztést és 10 évi közügyektől eltiltást az emberölés előkészülete, és a terhükre a másodfokú ítéletben megállapított egyéb bűncselekmények miatt tekinti kiszabottnak.

A kiszabott szabadságvesztésbe G. V. E. I. rendű vádlott esetében a 2014. július 30. napjától, míg K. Á. II. rendű vádlott esetében a 2015. január 5. napjától előzetes letartóztatásban töltött időt beszámítja.

Egyebekben a másodfokú bíróság ítéletét G. V. E. I. rendű és K. Á. II. rendű vádlott tekintetében helybenhagyja.

Kötelezi G. V. E. I. rendű vádlottat a harmadfokú eljárásban felmerült 13.580 (tizenháromezer-ötszáznyolcvan) forint, K. Á. II. rendű vádlottat 13.580 (tizenháromezer-ötszáznyolcvan) forint bűnügyi költségnek az állam javára történő megfizetésére.

I n d o k o l á s

I/A.

A Pest Megyei Bíróság a 2010. december 14. napján kihirdetett 8.B.12/2008/179. számú ítéletében

- G. V. E. I. rendű vádlottat társtettesként elkövetett csalás büntettének kísérlete [1978. évi IV. törvény (korábbi Btk.) 318. § (1) és (5) bekezdés a) pont] és társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [korábbi Btk. 274. § (1) bekezdés b) pont] miatt halmazati büntetésül 3 év 3 hónap 28 nap börtönbüntetésre és 6 év közügyektől eltiltásra ítélte; az I. rendű vádlottat az ellene 1 rendbeli emberölés büntette [korábbi Btk. 166. § (1) és (2) bekezdés a) és b) pont] miatt emelt vád alól felmentette.

- K. Á. II. rendű vádlottat bűnsegédként elkövetett csalás büntettének kísérlete [korábbi Btk. 318. § (1) és (5) bekezdés a) pont] és bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [korábbi Btk. 274. § (1) bekezdés b) pont] miatt halmazati büntetésül 3 év 1 hónap 10 nap börtönbüntetésre és 6 év közügyektől eltiltásra ítélte; a II. rendű vádlottat az ellene bűnsegédként elkövetett emberölés büntette [korábbi Btk. 166. § (1) és (2) bekezdés a) és b) pont] miatt emelt vád alól felmentette.

- G. I. III. rendű vádlottat társtettesként elkövetett csalás büntettének kísérlete [korábbi Btk. 318. § (1) és (5) bekezdés a) pont] és társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [korábbi Btk. 274. § (1) bekezdés b) pont] miatt halmazati büntetésül 2 év börtönbüntetésre ítélte, a szabadságvesztés büntetés végrehajtását 5 évi próbaidőre felfüggesztette.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a 2012. április 12. napján kelt 1.Bf.179/2011/20. számú ítéletével a Pest Megyei Bíróság 8.B.12/2008/179. számú ítéletét G. V. E. I. rendű és K. Á. II. rendű vádlott tekintetében hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasította.

I/B.

A megismételt eljárásban a Budapest Környéki Törvényszék a 2013. április 10. napján kihirdetett 18.B.69/2012/58. számú ítéletében

- G. V. E. I. rendű vádlottat csalás büntettének kísérlete, mint társtettes [korábbi Btk. 318. § (1) és (5) bekezdés a) pont] és 2

rendbeli közokirat-hamisítás büntette, melyből 1 rendbeli társtettesként elkövetett, 1 rendbeli kísérlet [korábbi Btk. 274. § (1) bekezdés b) és c) pont] miatt halmazati büntetésül 3 év 3 hónap 21 nap börtönbüntetésre és 6 év közügyektől eltiltásra ítélte; az I. rendű vádlottat az ellene 1 rendbeli emberölés büntette [korábbi Btk. 166. § (1) és (2) bekezdés a) és c) pont] miatt emelt vád alól felmentette.

- K. Á. II. rendű vádlottat csalás büntettének kísérlete, mint bűnsegéd [korábbi Btk. 318. § (1) és (5) bekezdés a) pont] és 2 rendbeli bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás büntette, melyből 1 rendbeli kísérlet [korábbi Btk. 274. § (1) bekezdés b) és c) pont] miatt halmazati büntetésül 3 év 1 hónap börtönbüntetésre és 6 év közügyektől eltiltásra ítélte; a II. rendű vádlottat az ellene 1 rendbeli bűnsegédként elkövetett emberölés büntette [korábbi Btk. 166. § (1) és (2) bekezdés a) és c) pont] miatt emelt vád alól felmentette.

Rendelkezett az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, a lefoglalt dolgokról és a bűnügyi költség viseléséről.

Az ítélet ellen az ügyész az I. és a II. rendű vádlottak terhére, az emberölés büntettében a bűnösség megállapítása és a büntetés súlyosítása érdekében jelentett be fellebbezést.

A Pest Megyei Főügyészség a fellebbezés Nf.3403/2006. számon benyújtott írásbeli indokolásában kifejtett álláspontja szerint a törvényszék által megállapított tényekből, a történeti tényállás megállapításához elfogadott bizonyítékokból - az ítéletben megállapítottakkal szemben - az a következtetés vonható le, hogy a sértett halála erőszakos úton következett be úgy, hogy őt G. V. E. I. rendű vádlott megölte K. Á. II. rendű vádlott támogató jelenlétében.

A fellebbezés folytán másodfokú bírósággént eljáró Fővárosi Ítéltábla a 2014. június 18. napján kelt 3.Bf.365/2013/11. számú ítéletével a Budapest Környéki Törvényszék 2013. április 10. napján kelt 18.B.69/2012/58. számú ítéletét G. V. E. I. rendű és K. Á. II. rendű vádlottakkal szemben megváltoztatta.

G. V. E. I. rendű vádlott vagyon elleni bűncselekményként értékelt cselekményét a 2012. évi C. törvény (továbbiakban Btk.) 160. § (3) bekezdés szerint minősülő emberölés előkészülete büntettének, és a Btk. 373. § (1) bekezdésébe ütköző és a (4) bekezdés a) pontja szerint minősülő társtettesként elkövetett csalás büntette kísérletének; a közbizalom elleni bűncselekményét 1 rendbeli, a Btk. 342. § (1) bekezdésének b) pontjába ütköző társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntettének, és 1 rendbeli, a Btk. 342. § (1) bekezdésének c) pontjába ütköző közokirat-hamisítás büntette kísérletének;

K. Á. II. rendű vádlott vagyon elleni bűncselekményként értékelt

cselekményét a Btk. 160. § (3) bekezdés szerint minősülő emberölés előkészülete büntettének, és a Btk. 373. § (1) bekezdésébe ütköző és a (4) bekezdés a) pontja szerint minősülő bűnsegédként elkövetett csalás büntette kísérletének; a közbizalom elleni bűncselekményét 1 rendbeli, a Btk. 342. § (1) bekezdésének b) pontjába ütköző bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás büntettének, és 1 rendbeli, a Btk. 342. § (1) bekezdésének c) pontjába ütköző bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás büntette kísérletének minősítette.

G. V. E. I. rendű és K. Á. II. rendű vádlottakat az ellenük a Btk. 160. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) és c) pontja szerint minősülő tettesként, illetve bűnsegédként elkövetett emberölés büntette miatt emelt vád alól tekintette felmentettnek.

A vádlottak büntetését egyaránt 7 év 6 hónap börtönbüntetésre és 10 év közügyektől eltiltásra súlyosította.

Megállapította, hogy a vádlottak a szabadságvesztés kétharmad részének letöltése után feltételes szabadságra bocsáthatók.

A Budapest Környéki Törvényszék ítéletét a bűnügyi költség viseléséről rendelkező része tekintetében hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot a Be. 578. § (1) bekezdése szerinti különleges eljárás lefolytatására utasította.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét G. V. E. I. rendű és K. Á. II. rendű vádlottakkal szemben helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költségből G. V. E. I. rendű vádlottat 20.320 forint, míg K. Á. II. rendű vádlottat 22.080 forint megfizetésére kötelezte.

A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

II.

Az ítélet ellen az I. rendű vádlott védője jelentett be fellebbezést, amelyet a Fővárosi Ítéltábla a 2014. július 21. napján kelt 3.Bf.365/2013/14. számú végzésével elutasított arra hivatkozással, hogy a másodfokú bíróság határozata változatlan tényállás mellett pusztán eltérő jogi minősítésen alapult, ezért másodfellebbezésre nincs törvényes lehetőség.

III.

Ezt követően az I. és II. rendű vádlottak védői felülvizsgálati indítványt nyújtottak be az emberölés előkészületének törvénysértő megállapítása miatt.

A felülvizsgálati indítványokat a Kúria a 2014. december 15. napján

kelt Bfv.III.1.117/2014/7. számú végzésével, mint törvényben kizártat elutasította, egyben megállapította, hogy a másodfokú ítélet jogerőre emelkedésének a Be. 588. § (3) bekezdésében felsorolt egyik feltétele sem állapítható meg, ezért a Be. 386. § (1) bekezdése alapján a 367/A. § (1) bekezdésben felsoroltak fellebbezés benyújtására jogosultak.

IV.

A Fővárosi Ítéltábla a Kúria határozatát követően a 2015. január 8. napján kelt 3.Bf.365/2013/18. számú végzésével a jogerősítő és az ítélet végrehajthatóságát megállapító záradékot hatályon kívül helyezte, és a határozatát azzal kézbesítette, hogy az ügyésznek, valamint a vádlottaknak és védőiknek a 2014. június 18. napján kelt 3.Bf.365/2013/11. számú ítélet ellen 8 napon belül fellebbezés benyújtására van lehetőségük.

Ezzel egyidejűleg - a már tévesen jogerős büntetésüket töltő - I. és II. rendű vádlott előzetes letartóztatását a harmadfokú eljárás befejezéséig, de legfeljebb a nem jogerősen kiszabott szabadságvesztés tartamáig elrendelte.

A kényszerintézkedés elrendelése miatt G. V. E. I. rendű vádlott védője, valamint K. Á. II. rendű vádlott és védője jelentett be fellebbezést.

A végzést a Kúria a 2015. február 16. napján kelt Bpkf.I.217/2015/3. számú határozatával helybenhagyta.

V.

A másodfokú ítélet ellen a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség jelentett be fellebbezést G. V. E. I. rendű és K. Á. II. rendű vádlott terhére a társtettesként, előre kitervelten, nyereségvágyból elkövetett emberölés büntettének megállapítása és a büntetés súlyosítása érdekében.

Álláspontja szerint a Fővárosi Ítéltábla a helyesen megállapított tényállásból anyagi jogszabályt sértően, helytelen következtetést vont le akkor, amikor a vádlottak bűnösségét nem befejezett élet elleni bűncselekményben, hanem annak előkészületi alakzatában állapította meg.

Mindezekre figyelemmel indítványozta, hogy a Kúria a vádlottak bűnösségét a Btk. 160. § (1) bekezdésbe ütköző és a (2) bekezdés a) és b) pontja szerint minősülő társtettesként, előre kitervelten, nyereségvágyból elkövetett emberölés büntettében állapítsa meg és a Btk. 82. § (2) bekezdés a) pontjának mellőzésével, a Btk. 37. § (3) bekezdés ad) pont szerint a legmagasabb tartamú fegyházbüntetést

szabjon ki.

A Legfőbb Ügyészség a BF.181/2015/2. számú átiratával az ügyészi fellebbezést fenntartva, arra hivatkozással, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás megalapozatlanságát a másodfokú eljárásban sem küszöbölték ki, az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és a Budapest Környéki Törvényszék új eljárás lefolytatására utasítását indítványozta.

G. V. E. I. rendű vádlott védője ugyancsak fellebbezést jelentett be.

A fellebbezés hivatkozása szerint a másodfokú bíróság ítélete részben megalapozatlan, ugyanis bizonyítás felvétele nélkül egészítette ki az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást, következésképpen feltételezés minden, amely a sértett halálával és a lakásba történő kicsalásával kapcsolatos.

Ennek megfelelően e kiegészítés mellőzését, az elsőfokú ítélettel egyező határozat meghozatalát, illetve a ki nem küszöbölhető megalapozatlanságra figyelemmel a másodfokú ítélet hatályon kívül helyezését indítványozta.

K. Á. II. rendű vádlott védője is fellebbezést jelentett be a másodfokú ítélet ellen az emberölés előkészületének megállapítása miatt, annak mellőzése és az elsőfokú bíróság ítéletével azonos döntés meghozatala érdekében.

VI.

A Kúria az ügyben nyilvános ülést tartott, amelyen a fellebbezők indítványait változatlan tartalommal fenntartották.

A Kúria megállapította, hogy a másodfokú bíróság a fellebbezéssel megtámadott ítéletet a Be. 348. § (1) bekezdés alapján az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül. Ennek során azt állapította meg, hogy a törvényszék a megismételt eljárást a Be. 403. § (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően, a hatályon kívül helyező végzés okainak és indokainak figyelembevételével folytatta le.

Az ítélőtábla alaptalannak találta a ki nem küszöbölhető megalapozatlanság okából, a Be. 376. § (1) bekezdés alapján történő hatályon kívül helyezésre irányuló ügyészi indítványt.

A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a részletes, minden körülményre kiterjedő bizonyítási eljárást a perrendi szabályok szerint, kellő alapossággal és körültekintéssel folytatta le. Ennek során a Be. 75. § (1) bekezdésben megfogalmazott ügyfelderítési kötelezettségnek eleget tett, a tényállás alapos és hiánytalan felderítése érdekében valamennyi, az

ügy helyes ténybeli és jogi megítéléséhez elengedhetetlen bizonyítékok rendelkezésre állnak.

A törvényszék a Be. 404. § (4), (5) és (6) bekezdésében foglalt rendelkezések helyes alkalmazásával a tárgyaláson - a tanúk és szakértők ismételt idézése nélkül - ismertette mindazoknak a tanúknak a vallomását, illetve azokat a szakvéleményeket, amelyek az ítéleti tényállás megalapozott részére vonatkoztak.

A tényállás megalapozatlan részeit illetően a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság az 1.Bf.179/2011/20. számú határozatában részletes iránymutatást adott a szükséges bizonyítást illetően, amelyet a megismételt eljárás során az elsőfokú bíróság betartott.

Az ügy érdemi elbírálásának eljárásjogi akadály a másodfokú bíróság részéről nem merült fel. A felülbírálat eredményeként a másodfokú bíróság azt állapította meg, hogy az ítélet a Be. 351. § (2) bekezdés b) pont alapján részben megalapozatlan, mert a tényállás kisebb mértékben hiányos.

A megalapozatlanságot az ítéltábla a Be. 352. § (1) bekezdés a) pont értelmében az iratok tartalma alapján történt kiegészítéssel orvosolta.

A tényállást az ítélet 17. oldal második bekezdésében azzal egészítette ki, hogy B. A-né sértett a B., N. utcai ingatlant nem szándékozott sem eladni, sem elajándékozni, míg a

- 19. oldal második bekezdés első mondat végét azzal, hogy azért csalták ki a sértettet a házukhoz, hogy megöljék, végül a
- 19. oldal második bekezdését azzal, hogy „a sértett a vádlottak lakásán ismeretlen módon és okból ...” mondatrészét azzal, hogy „...nem kizárhatóan természetes úton” halt meg.

A másodfokú bíróság megállapította, hogy a fenti változtatásokkal a tényállás a Be. 351. § (2) bekezdésben felsorolt hibáktól és hiányosságoktól mentessé vált, ezért a Be. 352. § (2) bekezdés alapján a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

Az ítéltábla nem osztotta az ügyészség azon álláspontját, miszerint a törvényszék az indokolási kötelezettségét nem megfelelő mértékben teljesítette, ezért a Be. 373. § (1) bekezdés III/a) pontja alapján az ítélet hatályon kívül helyezése lenne indokolt.

Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában a Be. 258. § (3) bekezdés d) pontban írt kötelezettségének eleget téve, kimerítő részletességgel, az iratok tartalmának megfelelően számba vette a rendelkezésre álló bizonyítékokat, melyeket a Be. 78. § (3) bekezdésében írtaknak megfelelően, egyenként és összességében, a perrendi szabályok szerint értékelt is. Részletesen vizsgálta a

vádlottak vallomását, védekezésük minden lényeges pontját összevetette a rendelkezésre álló egyéb bizonyítékokkal, melynek során indokolási kötelezettségét a szükséges mértékben teljesítve számot adott arról, hogy a tényállást mely bizonyítékokra alapította. A törvényszék a tényállást a bizonyítékok okszerű mérlegelésének eredményeként állapította meg, ez esetben a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységét felül nem mérlegelheti.

VII.

A Kúria a Be. 387. § (1) bekezdés alapján, illetve a (2) bekezdés szerinti terjedelemben bírálta felül a megtámadott másodfokú ítéletet és az azt megelőző első- és másodfokú eljárást.

A Kúria mindenekelőtt azt állapította meg, hogy a másodfellebbezéseknek a Be. 386. § (1) bekezdés c) pontja alapján helye volt. A másodfokú ítélet ugyanis a vádlottakkal szemben olyan bűncselekmény tekintetében állapított meg bűnösséget, amelyben az elsőfokú bíróság nem.

Ebből következően a Kúria teljes körű felülbírálatba bocsátkozott a Be. 387. § (1) bekezdése szerint.

Ennek során megállapította, hogy mind az első-, mind a másodfokú eljárásban megtartották a büntetőeljárás lényeges szabályait.

A Kúria olyan abszolút eljárási szabálysértést sem észlelt, amely alapot adott volna a támadott ítéleteknek a Be. 399. §-a alapján történő hatályon kívül helyezésére.

Megállapítható az is, hogy az eljáró bíróságok - döntően az elsőfokú bíróság - az ügy helyes ténybeli megítéléséhez szükséges mértékben feltárták a lehetséges bizonyítékokat; és azok hiánytalan és helyes értékelésével megalapozott tényállást állapítottak meg, amely tényállás a harmadfokú eljárásban is irányadó.

Az alapügyben eljáró bíróságok az indokolási kötelezettségüknek a szükséges mértékben eleget tettek, mérlegelő tevékenységükről, illetve annak eredményéről ellenőrizhető módon számot adtak.

Ekként a tényállás további kiegészítésére és helyesbítésére szükség nem volt.

VIII.

A Be. 387. § (2) bekezdése a másodfokú ítélet felülbírálatát annyiban korlátozza, hogy a harmadfokú bíróság az ítélet minden rendelkezését felülbírálja ugyan, de a másodfokú bíróság által az

elsőfokú bíróság ítéletének felmentő rendelkezését helybenhagyó részét nem.

Következésképpen a másodfokú bíróság által helybenhagyott, első bírói felmentő rendelkezés a harmadfokú eljárás tárgyát már nem képezheti.

A részjogerő tehát - a Be. más, a súlyosítási tilalmat és a másodfokú felülbírálat terjedelmét meghatározó rendelkezéseivel összhangban - a harmadfokú felülbírálat terjedelmét is kizárólag a felmentő vagy eljárást megszüntető rendelkezések tekintetében korlátozza.

Ennek megfelelően nem helytálló a Legfőbb Ügyészség azon indítványa, miszerint az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás megalapozatlanságát a másodfokú bíróság nem küszöbölte ki, és ezért a Be. 399. § (5) bekezdése szerint a fellebbezéssel megtámadott határozatok hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróság ismételten új eljárás lefolytatására utasítása lenne indokolt.

A Be. 387. § (2) bekezdés szerint ugyanis a másodfokú bíróság által helybenhagyott felmentő rendelkezéssel kapcsolatos tényállás megalapozatlanságának vizsgálata kívül esik a harmadfokú bíróság revíziós jogkörén.

IX.

A fentiekre figyelemmel a harmadfokú eljárás tárgyát részben az emberölés előkészülete, részben a vagyon elleni és közbizalom elleni bűncselekmények képezték.

Helytálló a másodfokú bíróság azon jogi álláspontja, miszerint nem fogadható el az elsőfokú bíróság azon okfejtése, hogy a család bűntettének kísérlete mellett az I-II. rendű vádlottak terhére más bűncselekmény, nevezetesen az emberölés előkészületének büntette, nem állapítható meg.

Az előkészület miatt büntetőjogi felelősség megállapításának akkor van helye, ha a közös elkövetésben megállapodás komoly, konkrét és közvetlen. Ennek vizsgálata szempontjából annak van döntő jelentősége, hogy az előkészületi cselekmény önmagában megteremti-e a bűncselekmény elkövetésének közvetlen lehetőségét, vagyis akként biztosítja a bűncselekmény elkövetésének a feltételeit, hogy a törvényi tényállás megvalósítása még nem kezdődik el (BH 2006.40. számú eseti határozat).

Jelen ügyben az előkészület megállapításának valamennyi, fentiekben felsorolt szükséges eleme adott.

A harmadfokú eljárásban is irányadó tényállás szerint G. V. E. I. rendű és K. Á. II. rendű vádlottak közös elhatározással döntöttek úgy, hogy a sértettet a lakás megszerzése érdekében megölik. Megállapodásuk komoly volt, magatartásukat a közvetlenség is jellemezte, hiszen ennek végrehajtása céljából ki is csalták a sértettet sz-i házukba, mindent megtettek annak érdekében, hogy tervüket végre tudják hajtani.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást kiegészítve jutott el annak felismeréséhez, hogy a terheltek elkövették a Btk. 160. § (3) bekezdésében írt emberölés előkészületét.

Ehhez képest téves a Fővárosi Ítéltábla azon jogi okfejtése, miszerint az emberölés elbírálása tettazonosság keretén belül történt, és ezért az előkészület megállapítása csupán minősítési kérdés. Ezzel kapcsolatban alapos a Legfőbb Ügyészség azon jogi okfejtése, mely szerint, ha az ítéltáblai álláspont helytálló lenne, akkor az ítéltáblának az elsőfokú bíróság felmentő rendelkezését mellőzni kellett volna.

Az ezzel kapcsolatos jogi álláspontját a Kúria a Bfv.III.1.117/2014/7. számú határozatában kifejtette, amely szerint:

„A bűnösség kérdésében eltérő rendelkezésnek (eltérő jogkövetkeztetésnek) pedig az tekintendő, aminek alapja
- a vád tárgyát képező, viszont addig meg nem állapított, avagy megállapított, de jogkövetkeztetés nélkül hagyott ténybeliség;
- avagy a megállapított tényből bűnösségre vont jogkövetkeztetés felmentésre, eljárás megszüntetésére változtatása, illetve fordítva.

Ennek lényege, hogy - amint egyébként vád módosítása esetében is (Be. 310. §) - a valódi ténybeli többséget (anyagi halmazatot) képező magatartásokról vont jogkövetkeztetés eltérésének, és nem pedig az ugyanazon ténybeliség többféle, avagy több ténybeliség egyként minősítésének (alaki halmazat) kérdése vezet harmadfokú felülbírálathoz.

Az anyagi halmazatban lévő cselekmények esetében a bűnösség kérdésében eltérés a bűnösség kimondásához, avagy - ellenkezőleg - felmentéshez vezet. Ezzel szemben alaki halmazatban lévő cselekmények esetében - helyesen - erről nincs szó, a bűnösség érintése nélkül, csupán az adott magatartás helyes minősítésének megállapítása történik".

Ezáltal viszont nem helytálló az a másodfokú ítéletben rögzített megállapítás, miszerint „a másodfokú ítélet az elsőfokú ítélettel

teljesen egyező tényállásnak pusztán az eltérő jogi értékelésén alapszik, hiszen az ítélet tábla a törvényszék tényállását a másodfokú eljárásban is irányadónak tekintette" (ítélet 20. o. 2. bek.). Ellenkezőleg: a másodfokú ítélet - szemben a másodfokú bíróság érvelésével (másodfokú ítélet 19. o. utolsó, 20. o. első bek.) - nem csupán az irányadó tényállás eltérő jogi értékelésén alapszik, hanem eltérő ténybeliségből vont jogi következtetést, amely nem a tettazonosság keretén belül maradó minősítés.

Ez pedig egyben azt is jelenti, hogy a másodfokú bíróság olyan cselekmény miatt állapította meg a bűnösséget, amelyről az elsőfokú bíróság nem rendelkezett. Az elsőfokú bíróság ugyanis (függetlenül ezen jogi álláspontja helyessége kérdésétől) nem ezen ténybeli alapon rendelkezett az emberölés előkészületét elvetve a családi cselekményben való bűnösség megállapításáról.

Ennek megfelelően a Kúria a másodfokú ítéletet e tekintetben megváltoztatta, és a vádlottakat bűnösnek mondta ki a Btk. 160. § (3) bekezdésébe ütköző emberölés előkészületében.

A védelmi fellebbezésekre utalva megjegyzi a Kúria, hogy a harmadfokú eljárásban a rendelkezésre álló bizonyítékok eltérő értékelésének, és ennek alapján olyan eltérő tényállás megállapításának, amely az I. és II. rendű vádlott emberölés előkészületének büntette miatti felmentéséhez vezetne, kizárólag az első- és másodfokú bíróság ítéletének megalapozatlansága esetében lenne helye.

A védelem viszont a fellebbezésében egyetlen, a Be. 351. § (2) bekezdésében felsorolt megalapozatlansági okot sem tudott felhozni. Az előzőekben kifejtettek szerint ilyen megalapozatlansági okot a Kúria a hivatalbóli felülbírálata körében sem észlelt.

Az ítélet megalapozottsága pusztán a bizonyítékok felülmérlegelésének szükségességére hivatkozva nem vonható kétségbe. A megalapozottság pedig kizárja, hogy a Kúria a rendelkezésre álló bizonyítási anyagot az első- és másodfokú bíróságtól eltérően értékelve és mérlegelve felmentés alapjául szolgáló eltérő tényállást állapítson meg.

Figyelemmel arra, hogy a Kúria a kifejtett indokok alapján a vádlottak bűnösségét az emberölés előkészületében megállapította, a fő- és mellékbüntetést e, valamint a terhükre megállapított egyéb büncselekmények miatt tekintette kiszabottnak.

Mellőzte a Kúria az ítélet tábla ítélete 19. oldalának második bekezdésétől a 20. oldal második bekezdésével bezárólag, a másodfellebbezés kizárására vonatkozó jogi okfejtést, egyrészt ugyanis ez alapvetően ellentétben áll az emberölés büntette miatt

emelt vád alól felmentő és azt helybenhagyó rendelkezéssel, másrészt viszont utóbb a jogerősítő záradékot az ítéltábla indokolt végzéssel hatályon kívül helyezte, következésképpen ez az okfejtés azon túlmenően, hogy jogilag nem helytálló, okafogottá is vált.

A Kúria a felülvizsgálat keretében eljárva megállapította, hogy a vádlottak vagyon elleni és közbizalom elleni bűncselekményeinek minősítése és jogi indokolása minden tekintetben törvényes.

G. V. E. I. rendű vádlott 2014. július 30. napjától, míg K. Á. II. rendű vádlott 2015. január 5. napjától töltötte a tévesen jogerőre emelt szabadságvesztés büntetését, majd az ítéltábla 2015. január 8-án elrendelte előzetes letartóztatásukat, ezért a Kúria a Be. 92. § (1) és (2) bekezdése szerint a ténylegesen fogvatartásban töltött idő beszámításáról rendelkezett.

Az előzőekben kifejtettek szerint a Kúria a másodfokú bíróság ítéletét a Be. 398. §-a szerint részben megváltoztatta, a változtatással nem érintett ítéleti rendelkezéseket pedig a Be. 397. § alapján helybenhagyta.

A Kúria a bűnügyi költségről a Be. 338.§ (1) bekezdése szerint rendelkezett.

Budapest, 2015. május 21.

Dr. Kónya István s.k. a tanács elnöke, Dr. Varga Zoltán s.k. előadó bíró, Dr. Akác Zoltán s.k. bíró

A Fővárosi Ítéltábla 3.Bf.365/2013/11. számú ítélete, a Kúria Bhar.III.558/2015/9. számú ítéletében foglalt változtatással G. V. E. I. rendű és K. Á. II. rendű vádlott tekintetében 2015. május 21. napján jogerős és végrehajtható.

Dr. Kónya István s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelével:

írnok
BÉ